

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa		www.stat.gov.pl
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	PNT-01 Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) za 2007 rok	Urząd Statystyczny w .....
Numer identyfikacyjny REGON		Przekazać/wysłać w terminie do dnia 11 lutego 2008 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.)

Symbol wg PKD podstawowego rodzaju działalności z zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym

Symbol sektora wypełnia GUS

Prosimy wpisać^{a)} znak "x" jeśli jednostka jest: instytutem naukowo-badawczym ; centralnym laboratorium ; ośrodkiem badawczo-rozwojowym .

Dział 0. Przeważający rodzaj działalności, na rzecz którego jednostka prowadzi prace B+R^{b)}

Symbol (liczba porządkowa z załącznika - str. 4)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R i źródła finansowania (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione (bez amortyzacji środków trwałych) (wiersze 02 + 04)		01	
Nakłady bieżące ogółem (bez amortyzacji środków trwałych) ^{c)}		02	
w tym nakłady osobowe		03	
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe ogółem (wiersze 05+ 06+ 09)		04	
z tego	budynki i lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz grunty (grupy KST ^{d)} 1, 2, 0)	05	
	maszyny i urządzenia techniczne (grupy 3 - 6) oraz narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie (grupa 8)	06	
	w tym zakup aparatury naukowo-badawczej ^{e)}	07	
	w tym zakup aparatury naukowo-badawczej z importu	08	
	środki transportu (grupa 7)	09	
Z nakładów wewnętrznych (wiersz 01) przypada na środki : (suma wierszy 10, 12-16 i 22; w rubr. 1 i rubr. 2 = wiersz 01, w rubr. 1 = wiersz 02, w rubr. 2 = wiersz 04)			
		0	
			bieżące
			inwestycyjne
			1
			2
środki budżetu państwa (MNiSW ^{f)} i innych resortów)		10	
środki jednostek samorządu terytorialnego		11	
placówek naukowych PAN i jednostek badawczo-rozwojowych		12	
szkół wyższych		13	
przedsiębiorstw		14	
prywatnych instytucji niedochodowych		15	
środki pochodzące z zagranicy:		16	
w tym	Komisji Europejskiej	17	
	z budżetów innych państw	18	
	przedsiębiorstw	19	
	szkół wyższych i prywatnych instytucji niedochodowych	20	
	organizacji międzynarodowych	21	
własne		22	

^{a)} Wypełniają jednostki badawczo-rozwojowe (zgodnie z ustawą o jednostkach badawczo-rozwojowych). ^{b)} Dział 0 wypełniają tylko placówki naukowe PAN i jednostki badawczo-rozwojowe; wykaz rodzajów działalności podano w załączniku do formularza. ^{c)} Bez kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych jednostki. ^{d)} Klasyfikacja Środków Trwałych. ^{e)} Łącznie z nakładami na aparaturę wymienioną w nocie "b". ^{f)} Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dział 2. Nakłady zewnętrzne na działalność B+R (w tys. zł ze znakiem po przecinku)

Ogółem (wiersze od 02-04, 06, 08 i 11)			01		
Z tego przypada na	środki przekazane	placówkom naukowym PAN	02		
		jednostkom badawczo-rozwojowym	03		
		szkołom wyższym	04		
		w tym zagranicznym	05		
		przedsiębiorstwom	06		
		w tym zagranicznym	07		
		prywatnym instytucjom nieochodowym ^{a)} krajowym i zagranicznym	08		
		z wiersza 01 przypada na środki przekazane oddziałom (filiom) wazszej instytucji i/lub innych instytucji polskich działających na terenie	Unii Europejskiej	09	
			poza Unię Europejską	10	
składki dla organizacji międzynarodowych			11		

^{a)} Łącznie z osobami fizycznymi.

Dział 3. Zatrudnieni w działalności B+R i ich wynagrodzenia według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Liczba osób (stan w dniu 31 XII)			Wynagrodzenia brutto pełnozatrudnionych ogółem w tys. zł ^{a)}
	ogółem	w tym kobiety	liczba pełnozatrudnionych (z rubryki 1)	
0	1	2	3	4
Ogółem (wiersze od 3 do 7)	1			
w tym uczestnicy studiów doktoranckich	2			
Z tytułem naukowym profesora ^{b)}	3			
Ze stopniem naukowym ^{c)}	doktora habilitowanego	4		
	doktora	5		
Pozostałe osoby z wykształceniem wyższym ^{d)}	6			
Z wykształceniem pozostałym	7			

^{a)} Pełne wynagrodzenia roczne (ze wszystkich rodzajów działalności jednostki, tzn. działalności B+R i działalności pozostałych).

^{b)} ... i z tytułem profesora sztuki (zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym - Dz. U. Nr 65, poz.595, z późn.zm.). ^{c)} ... i ze stopniem w zakresie sztuki (ustawa jak w notce "b"). ^{d)} Z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata oraz absolwenci kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych.

Dział 4. Zatrudnieni w działalności B+R i ich wynagrodzenia według grup stanowisk

Wyszczególnienie		Ogółem (rubr. 2+3+4)	Z tego		
			pracownicy naukowo- badawczy	technicy i pracownicy równorzędni	pozostały personel
		1	2	3	4
Liczba osób (stan w dniu 31 XII) ^{a)}	1				
w tym liczba (z wiersza 1)	kobiet	2			
	uczestników studiów doktoranckich	3			
	pełnozatrudnionych	4			
	cudzoziemców ^{b)}	5			
Liczba ekwiwalentów pełnego czasu pracy (ze znakiem po przecinku)	6				
w tym kobiety	7				
Wynagrodzenia ^{c)} brutto pełnozatrudnionych w tys. zł	8				

^{a)} Razem z uczestnikami studiów doktoranckich. ^{b)} Osoby z zezwoleniem na pracę, nieposiadające obywatelstwa polskiego [ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2006 r. Nr 234, poz 1694)]. ^{c)} Pełne wynagrodzenia (ze wszystkich rodzajów działalności jednostki, tzn. B+R i pozostałych).

Dział 5. Dane uzupełniające

A. Nakłady bieżące i aparatura naukowo-badawcza (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)					
Z nakładów bieżących ogółem (dział 1, wiersz 02 = dział 5, wiersz 01 + 02 + 03) przypada na:	badania	podstawowe	1		
		przemysłowe (dawniej stosowane ^{a)})	2		
	prace rozwojowe		3		
Aparatura naukowo-badawcza spełniająca kryteria zaliczania do środków trwałych	wartość brutto	stan w dniu 31 XII	4		
	umorzenie		5		
	otrzymana nieodpłatnie w roku sprawozdawczym ^{b)}		6		
B. Ogólna liczba osób pracujących w jednostce ^{c)} (stan w dniu 31 XII)			7		
C. Czy jednostka zgłosiła w roku sprawozdawczym wynalazek do opatentowania ^{d)}			8	tak nie	
D. Dziedzina nauk, na rzecz której prowadzona jest przeważająca część działalności B+R w jednostce ^{e)} Prosimy o wpisanie znaku "x" we właściwym miejscu:					
☐	przyrodnicze	☐	techniczne	☐	medyczne
☐	rolnicze	☐	społeczne	☐	humanistyczne

^{a)}Zgodnie z ustawą z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 115, poz. 795). ^{b)}Bez aparatury wymienionej w notce "b" w dziale 1 przeniesionej w ciągu roku do środków trwałych. ^{c)}Pełno- i niepełnozatrudnionych bez przeliczenia na pełne etaty. ^{d)}Prosimy odpowiedź niewłaściwą skreślić. ^{e)}Nie wypełniają placówki naukowe PAN oraz jednostki badawczo-rozwojowe.

(e-mail osoby sporządzającej sprawozdanie - WYPEŁNIĆ WIELKIMI LITERAMI)

.....
(imię, nazwisko i telefon z numerem
kierunkowym osoby,
sporządzającej sprawozdanie)

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęćka imienna i podpis osoby
działającej w imieniu sprawozdawcy)

Wykaz rodzajów działalności

Załącznik do formularza PNT-01

Lp. ^{a)}	Rodzaje działalności	Symbol według PKD
1	Rolnictwo i łowiectwo, włączając działalność usługową	01
2	Leśnictwo, włączając działalność usługową	02
3	Rybnictwo, włączając działalność usługową	05
4	Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego (lignitu), wydobywanie torfu	10
5	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego, włączając działalność usługową	11
6	Górnictwo rud metali	13
7	Górnictwo rud uranu i toru oraz pozostałe górnictwo	12+14
8	Produkcja artykułów spożywczych i napojów	15
9	Produkcja wyrobów tytoniowych	16
10	Włókiennictwo	17
11	Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	18
12	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	19
13	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	20
14	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru	21
15	Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	22
16	Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	23
17	Produkcja wyrobów chemicznych (bez wyrobów farmaceutycznych)	24 bez 24.4
18	Produkcja wyrobów farmaceutycznych	24.4
19	Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	25
20	Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	26
21	Produkcja żelaza i stali	27.1+27.2+27.3+27.51+27.52
22	Produkcja metali nieżelaznych	27.4+27.53+27.54
23	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń	28
24	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	29
25	Produkcja maszyn biurowych i komputerów	30
26	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana	31
27	Produkcja lamp elektronowych i pozostałych elementów elektronicznych	32.1
28	Produkcja nadajników i odbiorników telewizyjnych i radiowych i wyposażenia dodatkowego oraz aparatów dla telefonii i telegrafii przewodowej	32 bez 32.1
29	Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	33
30	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	34
31	Produkcja i naprawa statków i łodzi	35.1
32	Produkcja statków powietrznych i kosmicznych	35.3
33	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	35 bez 35.1 i 35.3
34	Produkcja mebli	36.1
35	Produkcja gdzie indziej niesklasyfikowana (bez produkcji mebli)	36 bez 36.1
36	Przetwarzanie odpadów	37
37	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	40+41
38	Budownictwo	45
39	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	50+51+52
40	Hotele i restauracje	55
41	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	60+61+62+63
42	Działalność pocztowa i kurierska	64.1
43	Telekomunikacja	64.2
44	Pośrednictwo finansowe	65+66+67
45	Doradztwo w zakresie oprogramowania	72.2
46	Pozostałe usługi w zakresie informatyki	72 bez 72.2
47	Obsługa nieruchomości, wynajem oraz pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	70+71+74
48	Administracja publiczna; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	75 bez 75.22
49	Obrona narodowa	75.22
50	Edukacja	80
51	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	85
52	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	90+91+92+93
53	Organizacje i zespoły eksterytorialne	99
54	Prace B+R trudne do sklasyfikowania wg rodzajów działalności wymienionych w punktach 1-53	x

^{a)} Symbol do wpisania w Dziale "0" formularza.

OBJAŚNIENIA do formularza PNT-01 za rok 2007

Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) na formularzach PNT-01 i PNT-01/s (mutacja dla szkół wyższych) służy do oceny potencjału naukowo-badawczego kraju. Obejmuje ono informacje w ujęciu dostosowanym do standardów międzynarodowych, zawartych w podręczniku *Frascati Manual*, stosowanych w krajach członkowskich OECD i UE (Decyzja nr 1608/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady).

Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Działalność B+R odróżnia od innych rodzajów działalności dostrzegalny element nowości i eliminacja elementu niepewności (patrz także objaśnienia do wierszy 01- 03 w dziale 5).

Opracowywanie oprogramowania jest zaliczane do działalności B+R, o ile jest związane z rozwojem (poszerzaniem) wiedzy naukowo-technicznej. Do działalności B+R zaliczane są również testy kliniczne leków - przed dopuszczeniem i wdrożeniem do produkcji (testy kliniczne fazy 1, 2 i 3; testy fazy 4 prowadzone po uzyskaniu zezwolenia i rozpoczęciu produkcji mogą być zaliczane do działalności B+R tylko w przypadku, gdy w ich wyniku nastąpiło istotne udoskonalenie testowanego leku). Jednostki prowadzące ww. testy powinny ująć nakłady na nie w dziale 1 sprawozdania.

W przypadku posiadania przez jednostkę sprawozdawczą oddziałów, filii lub zakładów znajdujących się na terenie innych województw aniżeli siedziba centrali, należy sporządzić oprócz zbiorczego sprawozdania dla całej jednostki, także odrębne sprawozdania dla poszczególnych województw, w których te oddziały czy zakłady się znajdują. Sprawozdania te należy dołączyć do sprawozdania zbiorczego.

Dane podane w sprawozdaniu powinny być w zasadzie porównywalne z odpowiednimi danymi w sprawozdaniu za rok poprzedzający rok sprawozdawczy.

W przypadku występowania różnic, wynoszących ponad 25% danych, zawartych w poprzednim sprawozdaniu, należy omówić przyczyny ich wystąpienia i załączyć to omówienie do sprawozdania. W przypadku braku ewidencji podstawowej, umożliwiającej sporządzenie sprawozdania w pełnym zakresie, co może mieć miejsce np. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność B+R, dopuszcza się możliwość wykazywania danych szacunkowych z odpowiednią adnotacją.

Dział 0. Przeważający rodzaj działalności, na rzecz którego jednostka prowadzi prace B+R

W **dziale 0**, który wypełniają jednostki badawczo-rozwojowe, tj. podmioty działające na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.) i placówki naukowe PAN, podaje się przeważający rodzaj działalności, na którego rzecz jednostka wykonuje prace B+R. Należy tu uwzględnić wszystkie prace B+R prowadzone przez jednostkę, tzn. zarówno prace własne, jak i świadczone usługi badawcze. Przy wypełnianiu **działu 0** należy posługiwać się wykazem

rodzajów działalności, stanowiącym załącznik do formularza.

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R i źródła finansowania

W **dziale 1** należy wykazywać nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie** na działalność B+R wykonaną wewnątrz jednostki sprawozdawczej. W dziale tym **nie należy** uwzględniać nakładów związanych z innymi rodzajami działalności prowadzonymi przez jednostkę, takimi jak: działalność wspomagająca badania, produkcyjna i usługowa.

W **wierszu 01** podaje się **nakłady wewnętrzne**, czyli nakłady poniesione w roku sprawozdawczym na prace B+R wykonane w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od źródła pochodzenia środków. Nakłady wewnętrzne na prace B+R obejmują zarówno nakłady bieżące, jak i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, lecz nie obejmują amortyzacji tych środków. Nakłady te podaje się w ujęciu brutto, nawet jeśli aktualne koszty mogły być niższe z powodu ulg czy rabatów przyznanych po wykonaniu prac B+R.

W **wierszu 02** podaje się **nakłady bieżące** ogółem poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie** na działalność B+R. Są to nakłady osobowe (wyjaśnienie pojęcia nakładów osobowych podano w objaśnieniach do wiersza 03), a także koszty zużycia materiałów, przedmiotów nietrwałych i energii, koszty usług obcych (innych niż B+R) obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne itp., koszty podróży służbowych oraz pozostałe koszty obejmujące w szczególności podatki i opłaty obciążające koszty działalności i zyski, ubezpieczenia majątkowe i ekwiwalenty na rzecz pracowników - w części, w której dotyczą działalności B+R. Nakłady bieżące ogółem nie obejmują amortyzacji środków trwałych, a także podatku VAT.

Inaczej niż w latach poprzednich (do 2002 r.), do nakładów bieżących nie należy zaliczać kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, lecz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę (Dz. U. Nr 161, poz. 1359), do czasu zakończenia tych prac nie ujętej w ewidencji środków trwałych jednostki.

W **wierszu 03** podaje się **nakłady osobowe** związane z działalnością B+R poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym. Nakłady te obejmują: wynagrodzenia brutto (osobowe, bezosobowe i honoraria oraz nagrody i wypłaty z zysku do podziału), narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcy, w tym ubezpieczenia społeczne, a także stypendia uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R. Do nakładów osobowych nie należy wliczać kosztów pracy osób świadczących usługi pośrednie, nie uwzględnianych w danych o personelu B+R (np. pracowników ochrony i administracji, biblio-

tek centralnych, wydziałów informatycznych), które to koszty w części przypadającej na działalność B+R są włączane do nakładów bieżących, wykazywanych w **wierszu 02**.

W **wierszach od 04 do 09** podaje się **nakłady inwestycyjne** poniesione w roku sprawozdawczym na środki trwałe, związane z działalnością B+R: ogółem (**wiersz 04**) oraz według rodzajów środków trwałych (**wiersze 05, 06 i 09**). W wierszach tych należy podać informacje o nakładach na nowe środki trwałe, nakładach na zakup (przejęcie) używanych środków trwałych oraz na pierwsze wyposażenie inwestycji nie zaliczane do środków trwałych, a nabyte ze środków inwestycyjnych. Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R oddane do użytku w roku sprawozdawczym, jak też nakłady poniesione w tym okresie na inwestycje nie zakończone (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R). Do klasyfikowania nakładów inwestycyjnych według rodzajów środków trwałych należy posługiwać się aktualnie obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych.

W **wierszu 07** należy podać wartość zakupu w roku sprawozdawczym aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, łącznie z aparaturą spełniającą kryteria zaliczania do środków trwałych.

W **wierszach od 10 do 22** podaje się nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R według źródeł pochodzenia środków.

W **wierszu 10** należy wykazać środki na prace B+R pochodzące z budżetu państwa (minister właściwy do spraw nauki i inne resorty) ze wszystkich strumieni finansowania (finansowanie: działalności statutowej, realizacji inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, projektów badawczych itd.).

W **wierszach od 12 do 15** należy podać środki otrzymane za prace B+R od instytucji krajowych: placówek naukowych PAN i jednostek badawczo-rozwojowych, szkół wyższych, przedsiębiorstw i prywatnych instytucji niedochodowych (patrz objaśnienia do wiersza 15). **Podając dane w wierszach od 12 do 15 należy kierować się pierwotnym pochodzeniem środków. Oznacza to, że w wierszach tych należy podawać tylko te, spośród środków otrzymanych od wymienionych instytucji, które były środkami własnymi tych instytucji (patrz objaśnienia do wiersza 22). Środki, które jednostka sprawozdawcza uzyskała za prace B+R jako podwykonawca, lecz które to środki instytucje zamawiające otrzymały z budżetu państwa, należy wykazać w wierszu 10 jako środki budżetowe.**

W **wierszu 15** podaje się środki finansowe wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R, pochodzące od prywatnych instytucji niedochodowych, tzn. instytucji nie nastawionych na zysk. Do prywatnych instytucji niedochodowych zalicza się fundacje (np. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej), partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystwa i stowarzyszenia (zawodowe, naukowe, religijne itp.) oraz osoby fizyczne i organizacje zajmujące się promocją, finansowaniem lub innymi formami wspomagania badań naukowych.

W **wierszu 16** należy podać środki otrzymane z organizacji międzynarodowych i instytucji zagranicznych, w tym środki na projekty badawcze realizowane w zakresie: programów ramowych Unii Europejskiej (*the EU Framework Programs for Research and Technological Development*), programu EUREKA (*European Research Co-ordination Agency - the EUREKA initiative*), programu COST (*European Co-operation in the Field of Scientific and Technical Research*), itp. i wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R.

W **wierszu 22** podaje się **środki własne** jednostki, wydatkowane w roku sprawozdawczym na działalność B+R. Przez środki własne należy rozumieć środki finansowe uzyskane ze sprzedaży patentów, praw ochronnych, licencji na stosowanie wynalazków i wzorów użytkowych, projektów racjonalizatorskich stanowiących własność jednostki oraz innych osiągnięć naukowych i technicznych, prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej, prac wdrożeniowych (w tym nadzoru autorskiego) i produkcji doświadczalnej, unikalnych urządzeń, aparatury i przedmiotów majątkowych oraz środki z odpłatnej działalności diagnostycznej, leczniczej, rehabilitacyjnej, artystycznej, doświadczalnej, itp. i z pozostałej działalności gospodarczej i usługowej, a także środki z udziałów w działalności podmiotów gospodarczych, środki z darowizn, zapisów, spadków i ofiarności publicznej oraz z odsetek od lokat bankowych.

Dział 2. Nakłady zewnętrzne na działalność B+R

W **dziale 2 w wierszach od 01 do 11** podaje się **nakłady zewnętrzne** na działalność B+R, poniesione w roku sprawozdawczym na prace B+R wykonane **poza** jednostką sprawozdawczą przez innych wykonawców (podwykonawców) krajowych i od nich nabyte oraz nakłady poniesione przez jednostkę sprawozdawczą na prace B+R wykonane za granicą według źródeł ich nabycia. Do nakładów zewnętrznych zalicza się również składki oraz inne środki przekazywane na rzecz międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń naukowych, takich jak np.: CERN, EŚF, Zjednoczony Instytut Badań Jądrowych, itp. (w części dotyczącej działalności B+R).

Dział 3. Zatrudnieni w działalności B+R i ich wynagrodzenia według poziomu wykształcenia

W **dziale 3** podaje się liczbę osób związanych z działalnością B+R, będących na stanie ewidencyjnym jednostki w dniu 31 XII, dla których jednostka jest **głównym miejscem pracy** według poziomu wykształcenia. Dane podaje się bez przeliczania zatrudnionych na pełne etaty. Dane w **wierszu 1**, rubryka 1 (ogółem) powinny być zgodne z danymi w **dziale 4**, wiersz 1, rubryka 1.

W **wierszu 6** - licencjat jest tytułem zawodowym nadawanym absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, wychowania fizycznego, turystyki, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz medycznej - z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych.

W **wierszu 7** podajemy osoby z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym.

Osoby związane z działalnością B+R należy zaliczać do właściwych kategorii na podstawie **najwyższego** posiadanego przez nie poziomu wykształcenia (tytułu, stopnia naukowego).

Dział 4. Zatrudnieni w działalności B+R i ich wynagrodzenia według grup stanowisk

Dział 4 dotyczy **wyłącznie** pracowników związanych bezpośrednio z działalnością B+R, przeznaczających na tę działalność co najmniej 10% swojego czasu pracy.

W **wierszu 1** podaje się liczbę osób związanych z działalnością B+R, będących na stanie ewidencyjnym jednostki w dniu 31 XII, dla których jednostka jest **głównym miejscem pracy**, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Zalicza się tu osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą na rzecz jednostek, w których zostały zatrudnione, niezależnie od czasu trwania tego zatrudnienia, skierowane za granicę w celach badawczych. Dane podaje się bez przeliczania zatrudnionych na pełne etaty.

W **wierszu 4** podaje się liczbę pełnozatrudnionych związanych z działalnością B+R, będących na stanie ewidencyjnym jednostki w dniu 31 XII. Za pełnozatrudnionych należy uważać osoby, z którymi została zawarta umowa o pracę na czas określony lub nieokreślony, które pracują w pełnym wymiarze godzin pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy w danej instytucji i są wynagradzane z osobowego funduszu płac.

W **wierszach 6 i 7** podaje się liczbę zatrudnionych w działalności B+R w roku sprawozdawczym, łącznie z wykonującymi prace B+R na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło - w jednostkach przeliczeniowych zwanych ekwiwalentami pełnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) lub osobo-lata są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności B+R. Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania liczby personelu B+R, wynikającego z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznacza na zajęcia inne niż B+R, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, służba zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osobo-rok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Zatrudnienie w działalności B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w ciągu roku sprawozdawczego przy pracach B+R do pełnego czasu pracy obowiązującego w danej instytucji na danym stanowisku pracy, posługując się przy tym następującymi przykładami:

- pracownik pracujący na całym etacie poświęcający w ciągu roku sprawozdawczego na działalność B+R:
  - a) 90% lub więcej ogólnego czasu pracy - 1,0 EPC

- b) 75% ogólnego czasu pracy - 0,75 EPC
(w zaokrągleniu: 0,8)
- c) 50% ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC,
  - pracownik pracujący na 0,5 etatu i poświęcający na działalność B+R:
    - a) 90% lub więcej swojego ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC
    - b) 50% swojego ogólnego czasu pracy - 0,25 EPC
(w zaokrągleniu: 0,3),
      - pracownik zatrudniony w danej jednostce w roku sprawozdawczym przez 6 miesięcy na całym etacie i poświęcający 90% lub więcej swojego ogólnego czasu pracy na działalność B+R - 0,5 EPC,
      - osoba wykonująca prace B+R na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło - pełny, faktyczny czas pracy w roku sprawozdawczym ze wszystkich umów, podany jako odpowiedni ułamek rocznego czasu pracy.

Przy wyliczaniu EPC nie należy odejmować urlopów wypoczynkowych, absencji chorobowej oraz innych nieobecności usprawiedliwionych (poza urlopami bezpłatnymi). W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków w oparciu o wielkość nakładów osobowych.

Liczba ekwiwalentów pełnego czasu pracy wykazana w wierszach 6 i 7 w zasadzie powinna być mniejsza lub co najwyżej równa liczbie osób wykazanej w wierszu 1, o ile jednostka nie zatrudniała pracowników na umowy zlecenia lub umowy o dzieło.

W **rubryce 2** wykazuje się pracowników naukowo-badawczych związanych z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać:

- pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżynieryjno-technicznych z wykształceniem wyższym zatrudnionych w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk i w jednostkach badawczo-rozwojowych,
- pracowników naukowych i innych z wykształceniem wyższym zatrudnionych w działalności badawczo-rozwojowej w innych jednostkach prowadzących prace B+R,
- uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R.

W **rubryce 3** wykazuje się techników i - w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych - pracowników równorzędnych związanych z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać pracowników inżynieryjno-technicznych z wykształceniem średnim i policealnym (pomaturalnym) zatrudnionych w placówkach naukowych PAN i jednostkach badawczo-rozwojowych, zaś w jednostkach innych należy zaliczać pracowników z wykształceniem średnim technicznym lub zasadniczym zawodowym realizujących zadania polegające na praktycznym zastosowaniu określonych koncepcji i metod.

W **rubryce 4** wykazuje się pozostały personel związany z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac B+R lub bezpośrednio z nimi związanych. Do grupy tej zalicza się także personel zajmujący się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi, o ile wiąże się one bezpośrednio z działalnością B+R. Nie

zalicza się tu personelu świadczącego usługi pośrednie, takiego jak np. personel stołówek, personel zajmujący się utrzymaniem czystości czy straż przemysłowa.

W **wierszu 8** wykazuje się **pełne** (tzn. dotyczące wszystkich rodzajów działalności prowadzonej przez jednostkę) **wynagrodzenia brutto pracowników pełnozatrudnionych** związanych z działalnością B+R (patrz wiersz 4) - z wyłączeniem uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R - obejmujące wynagrodzenia osobowe łącznie z wypłatami z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej; bez wynagrodzeń dla pracowników obcych.

Dział 5. Dane uzupełniające

W **wierszu 1** podaje się nakłady bieżące przypadające na **badania podstawowe**, a więc na prace eksperymentalne lub teoretyczne, podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na praktyczne zastosowania ani użytkowanie.

W **wierszu 2** podaje się nakłady bieżące przypadające na badania przemysłowe. **Badania przemysłowe** (dawniej stosowane) są to badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług; badania te obejmują tworzenie elementów składowych systemów złożonych, szczególnie do oceny przydatności technologii rodzajowych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem prac rozwojowych.

W **wierszu 3** podaje się nakłady bieżące przypadające na **prace rozwojowe**, które obejmują nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, w szczególności:

- a) tworzenie projektów, rysunków, planów oraz innej dokumentacji do tworzenia nowych produktów, procesów i usług pod warunkiem, że nie są one przeznaczone do celów komercyjnych,
- b) opracowywanie prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym oraz projektów pilotażowych w przypadkach, gdy prototyp stanowi końcowy produkt komercyjny, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna; w przypadku, gdy projekty pilotażowe lub demonstracyjne mają być następnie wykorzystywane do celów komercyjnych, wszelkie przychody uzyskane z tego tytułu

należy odjąć od kwoty kosztów kwalifikowanych pomocy publicznej,

c) działalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług pod warunkiem, że nie są one następnie wykorzystywane komercyjnie.

Prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

W **wierszu 4** podaje się wartość ewidencyjną, figurującą w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 XII. Do **aparatury naukowo-badawczej** zalicza się zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń nie wykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

W **wierszu 5** należy podać wartość umorzenia aparatury naukowo-badawczej wykazanej w wierszu 4, według stanu w dniu 31 XII.

W **wierszu 6** należy podać wartość aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, otrzymanej nieodpłatnie w roku sprawozdawczym (na przykład w formie darowizny).

W **wierszu 7** podajemy ogólną liczbę osób, dla których jednostka jest głównym miejscem pracy.

W **części D** do dziedziny nauk przyrodniczych należy zaliczyć nauki: matematyczno-fizyczne i astronomię, chemiczne, nauki o Ziemi, biologiczne i środowiska naturalnego oraz pozostałe nauki przyrodnicze; do nauk medycznych - medycynę, pielęgniarstwo, medycynę stomatologiczną, farmację i wychowanie fizyczne; do nauk rolniczych - nauki leśne, rolnicze i weterynaryjne; do nauk społecznych - nauki ekonomiczne, prawne, psychologię, socjologię i pedagogikę oraz pozostałe nauki społeczne; do nauk humanistycznych - filozofię, religioznawstwo i teologię, językoznawstwo i literaturoznawstwo, bibliotekarstwo i informację naukowo-techniczną, archeologię i historię, kulturoznawstwo i sztuki piękne oraz pozostałe nauki humanistyczne.

Dziękujemy za wypełnienie i przesłanie formularza